

Řízení kvality externího a interního auditu Dohled RVDA a výsledky její kontrolní činnosti

Zdeňka Drápalová
KV RVDA
26. září 2019

Obsah

1. Úvod
2. Trh auditu
3. Vybraná zjištění z kontrol
4. Shrnutí výsledků kontroly

1. Úvod

Právní rámec dohledu

- Novela ZA zákonem č. 93/2009 Sb. – zřízení RVDA (implementace Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek)
- Novela ZA zákonem č. 298/2016 Sb. – významný posun role RVDA zejména v oblasti veřejného dohledu a kontrol kvality
- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 537/2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu**
- Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví (definice subjektu veřejného zájmu v § 1a)
- **Zákon č. 255/2012 Sb. o kontrole (kontrolní řád)**
- Zákon č. 500/2004 Sb. Správní řád

Kontroly kvality u auditorů

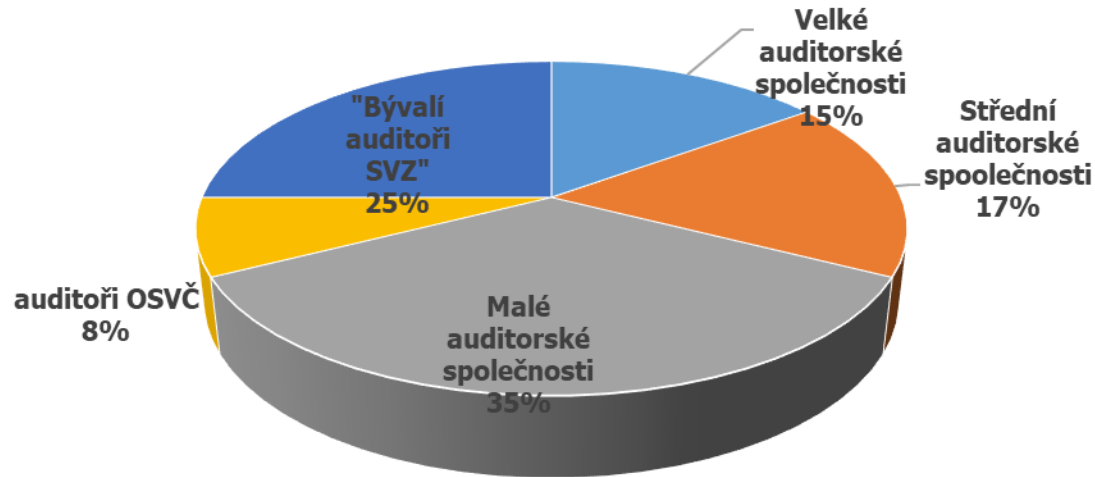
- Plán na rok cca 18 kontrol (každoročně velká „4+2“, další auditoři SVZ na základě analýz rizik)
- Rozsah kontrol
 - Kontrola nastavení řídicího a kontrolního systému auditorské společnosti /auditora OSVČ provádějícího alespoň jeden audit SVZ
 - Kontrola kvality spisů auditora SVZ - spisy SVZ i spisy neSVZ
 - Kontrola zprávy o transparentnosti
- **Posuzování realizace opatření k nápravě z předchozích kontrol**
- Auditor podléhá kontrole kvality RVDA po dobu 3 / 6 let od posledního auditu SVZ (vazba na auditované období)

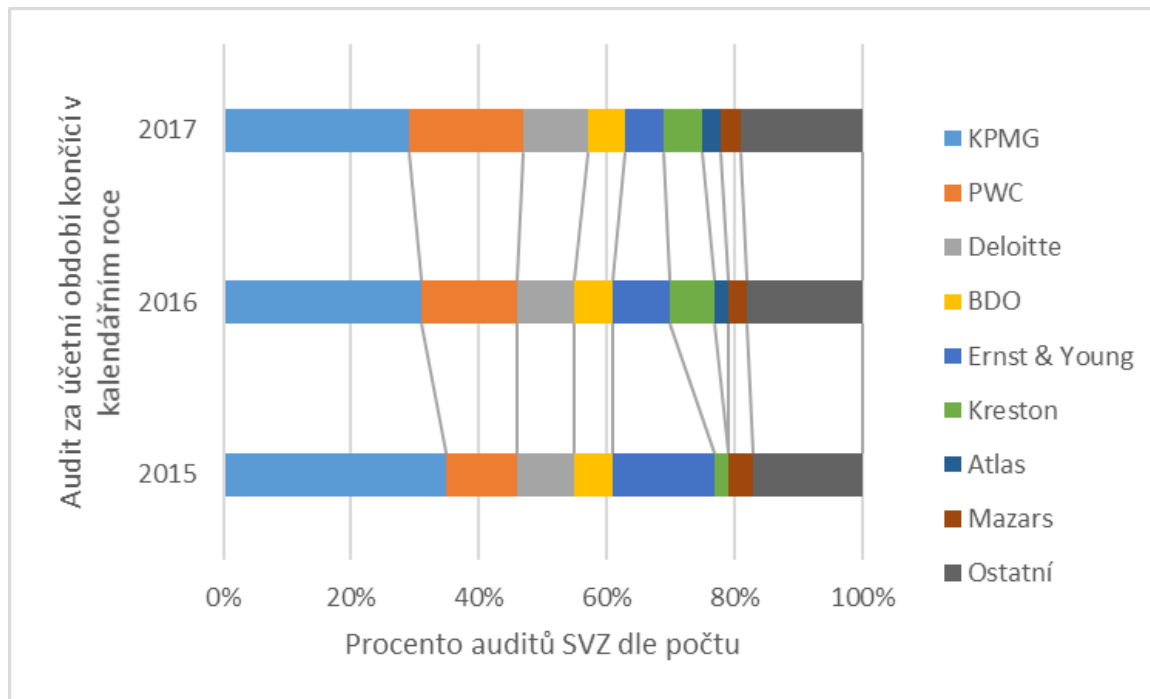
2. Trh auditu

Trh auditu

- Článek 27 Nařízení ukládá příslušným orgánům (RVDA) sledovat kvalitu trhu a hospodářské soutěže
 - Posuzování rizik vyplývajících z nedostatků
 - Úroveň koncentrace trhu
 - Činnost výborů pro audit
 - Potřeba přijímat opatření
- Každé tři roky zpráva o vývoji na trhu poskytování služeb povinného auditu SVZ (viz VZ RVDA)

Procentuální zastoupení jednotlivých kategorií auditorů SVZ
z hlediska počtu

Vlastnosti auditního trhu v ČR (1)

- Významná koncentrace trhu
 - vývoj půjde spíše opačným směrem, než si slibovala evropská regulace
 - určitá míra koncentrace může být žádoucí, ale vysoká koncentrace představuje riziko a limitaci i pro SVZ - omezená možnost řádného výběru auditora (limitovaný počet auditorů SVZ spolu s povinností rotace a konfliktem s poskytováním některých neauditních služeb může v některých případech významně omezit možnost výběru)

Vlastnosti auditního trhu v ČR (2)

- Určitý rozdíl mezi kvalitou velkých firem a dalších v pořadí
Rozdíl mezi kvalitou dodávanou velkými firmami a dalšími v řadě. Mezinárodní firmy mají silné nadnárodní týmy poskytující metodickou podporu, mají významně standardizované risk management postupy a dostupné týmy odborníků na specifické byznysy ale i na specifické expertní znalosti – oceňování, IT, pojistnou matematiku..
- Je tedy zásadní zaměřit se na podporu, vzdělávání, metodiku, ale i zpětnou vazbu menším auditorským firmám
- Koncentrace v určitých segmentech auditorského trhu – trhu malých auditorů a menších auditorských firem by naopak byla žádoucí: Nutná podpora vytváření aliancí menších auditorů, vytváření potenciálu sdílení expertů...

Vlastnosti auditního trhu v ČR(3)

- Nerealistická cenotvorba
 - S rozsahem standardy požadovaných postupů a potřebou kapacit souvisí cenotvorba. Z pohledu klienta je zdá se audit „komodita“. Osvěta auditních výborů, statutárních orgánů SVZ ale i ostatních entit, kde jsou zapojeni externí investoři, banky ...atd. ohledně toho, jak by měl vypadat audit dle ISA a jakou míru ujištění auditní výrok může dát.

3. Vybraná zjištění z kontrol

Dokumentace

Vybrané nedostatky v dokumentaci

- Účast partnera odpovědného za zakázku
- Nezávislost
- Přezkum řízení kvality zakázky (Nařízení)
- Dotazování na možné podvody (vedení, IA)
- Riziko účtování o výnosech jako významné riziko (ne pouze jednoduchá výnosová transakce)

Audit ÚZ dle IFRS

- Znalost IFRS ze strany auditovaných subjektů není vždy na vysoké úrovni
- Auditor často ověřuje pouze jednu účetní závěrku připravenou podle IFRS za rok
- Dynamický vývoj požadavků IFRS a komplexní nové standardy
 - IFRS 15 Výnosy ze smluv se zákazníky
 - IFRS 9 Finanční nástroje
- Nedostatečný odhad časové náročnosti ověření přílohy v ÚZ

Vyhodnocení práce experta ÚJ

- Auditóři nevyhodnocují dostatečně práci experta vedení (často v souvislosti s určením reálné hodnoty při přípravě účetní závěrky podle IFRS)
- Často je ve spisu pouze založen znalecký posudek bez jakýchkoli dalších auditorských postupů
- Časté chyby znaleckých posudků
 - Nesprávné zadání znaleckého posudku
 - Ocenění podle Zákona o oceňování majetku (použití vyhlášky pouze za určitých podmínek)
 - Nesprávně použité diskontní sazby
 - Optimistické prognózy peněžních toků v porovnání s výsledky minulých let
 - Numerické chyby
 - Nedoložení vstupních údajů, z nichž ocenění vychází

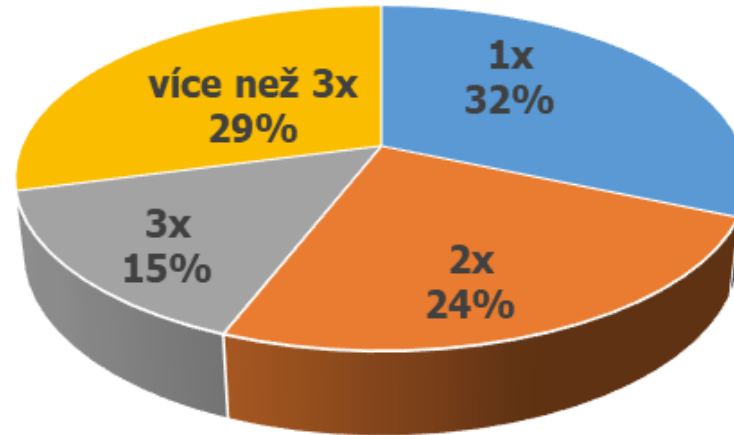
Výbor pro audit

Činnost výborů (vztah s auditorem upraven ZA a Nařízením)

-
- Projednává s auditorem rizika ohrožující jeho nezávislost a ochranná opatření přijatá auditorem s cílem rizika zmírnit
- Sleduje proces povinného auditu
- Schvaluje poskytování jiných neauditorských služeb

Auditor průběžně podává výboru pro audit zprávy o významných skutečnostech vyplývajících z auditu

Roční frekvence setkávání výboru pro audit s auditorem

Dodatečná zpráva určená výboru pro audit

- Vypracována pouze v 80 % případů
- Neuvedeny všechny požadované body
 - Povaha, frekvence a rozsah komunikace s VpA
 - Informace o nedostacích interní kontroly ÚJ
 - **Kvantitativní** úroveň významnosti
 - Informace o nesouladu s právními předpisy
 - Odhad vlivu poskytnutých neauditorských služeb (uvedených v čl. 5 Nařízení) na auditovanou účetní závěrku

4. Shrnutí výsledků kontroly

Shrnutí výsledků kontroly

- Posouzení významnosti zjištění
- Vyhodnocení, zda nebyla naplněna skutková podstata přestupku dle ZA – podnět k zahájení disciplinární řízení DV
- Vyhodnocení, zda se auditor nedopustil kárného provinění – podnět KK
- Vyhodnocení zjištění za účelem mapování problematických oblastí při provádění auditu s cílem předání obecných informací o zjištěních KAČR

Děkuji za pozornost

zdenka.drapalova@rvda.cz

© 2019